

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

31 Mart 2019 tarihinde yapılan yerel seçimlerde Halkların Demokratik Partisi (HDP) 3 Büyükşehir, 5 İl, 45 İlçe ve 12 belde belediyesi olmak üzere toplamda 65 belediye başkanlığını kazanmıştır. Seçimlerden sonra, Yüksek Seçim Kurulu, Altı HDP'li belediyenin (Bağlar, Tuşba, Edremit, Çaldıran, Tekman ve Dağpınar) belediye eş başkanlarına ve belediye meclis üyelerine KHK'li oldukları gerekçesiyle mazbatalarını vermemiştir. 2016'da OHAL gerekçesi ile yayınlanan 674 Sayılı KHK ile Cumhurbaşkanı'na belediyelere kayyım atama, valilere ise belediyelerin taşınır mallarına el koyma ve çalışanlarını görevden uzaklaştırma yetkisi verilmiştir. Hükümetin, 11 Eylül 2016'da başlattığı seçimle alamadığı yerlere kayyım atama siyaseti 31 Mart 2019 yerel seçimlerini kazanan eş başkanlar için de devam ettirilmiştir. 19 Ağustos 2019 tarihinde Diyarbakır, Mardin ve Van büyükşehir belediye eş başkanları İçişleri Bakanlığı tarafından seçilmeden önce haklarında soruşturma ve kovuşturmalar olduğu gerekçesiyle görevden alınmışlardır. Belediye eş başkanlarının görevlerinden uzaklaştırılmalarına gerekçe olarak gösterilen soruşturma ve kovuşturmaların, Anayasa ve 5393 sayılı Kanun'un ilgili madde metninde geçen "seçildikten sonra görevleri ile ilgili işledikleri suçlar" ifadesi ile hiçbir ilgisi bulunmamaktadır. Kayyım atamaları Hakkari, Batman, Siirt, Iğdır illeri ve ilçe belediyelerinde devam etmiştir. 19 Ağustos'tan bugüne, 3'ü Büyükşehir, 4'ü İl, 32'si İlçe, 6'sı belde belediyesi olmak üzere toplam 45 belediyenin belediye eş başkanları görevden uzaklaştırılmış, söz konusu belediyelere, il valileri ve ilçe kaymakamları kayyım (belediye başkan vekili) olarak atanmışlardır. 28 Belediye eş başkanı tutuklanmıştır. Kayyım atamaları; uluslararası kurumlar, kamuoyu ve seçmenler tarafından demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü, şeffaf yerel yönetim anlayışı ile hizmet veren belediyelere, halkın siyasi iradesine yönelik hukuk dışı bir darbe olarak değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda;

1-Anayasaya göre, İçişleri Bakanlığı, haklarında soruşturma veya kovuşturma bulunan belediye başkanını geçici olarak görevden uzaklaştırıldığında belediye meclisi, kendi içinden vekalet edecek birini seçer. Kayyım düzenlemesinin Anayasaya, seçme, seçilme ve temsil edilme hakkına, Belediyeler Kanunu'na ve demokratik temsil ilkelerine aykırı olduğunu düşünmüyor musunuz? Anayasal hakları gasp edilen seçilmişlerin mağduriyetleri Hükümetiniz tarafından nasıl giderilecektir?

2-Seçilmiş belediye eş başkanları hangi somut hukuki dayanakla görevlerinden alınmışlardır? Kamu vicdanını yaralayan bu durumun, görevden almaların seçilmişlere oy veren milyonlarca seçmen üzerindeki etkileri gözönüne alınmış, bu etkiler sahada araştırılmış mıdır? Halkın demokrasiye ve seçimlere olan güveni nasıl sağlanacaktır?

3-Görevden alınan belediye eş başkanları hakkında gerçeğe aykırı olduğu ispat edilen haberler yapan basın yayın kuruluşları ile ilgili iftira ve kamuoyunu yanıltmak suçlarından işlem yapılmış mıdır?

4-Kayyım süreci kabul edilemez bir demokrasi ve hak ihlalidir. İradesi gasp edilen seçmenler ve partililer yasal olarak bu durumu protesto etmek istemişler, kolluk güçleri, insan hakları ile bağdaşmayan bir şekilde orantısız güç kullanarak protestoculara karşı şiddete uygulamışlardır. Kayyım protestolarında şiddet uygulayan kolluk güçleri için idari işlem yapılmış mıdır? Görevini kötüye kullanmaktan ceza alan olmuş mudur?

5-Corana Virüs salgını sürecinde yerel yönetimlere büyük görevler düşmektedir. Kayyım atanan belediyeler halk sağlığı ve ekonomik sıkıntılar için önemli projeler yürütüyorlardı. Bu projeler kayyımlar tarafından devam ettirilecek midir? Bu süreçte kayyım atamalarının halk sağlığına ve dayanışmaya zarar verdiğini düşünmüyor musunuz?

6-Kayyım atanan belediyelerin eş başkanları şeffaf belediyeçilik anlayışı gereği yapılan faaliyetleri, belediyenin gelir ve giderlerini düzenli olarak halk ile paylaşıyorlardı. Kayyımların faaliyetleri gelir gider durumları, özel harcamaları bilgisi de halk için ulaşılabilir olacak mıdır?

- 7-Hükümetiniz, kayyım atanan belediyelerin eş başkanlarının tutuklanma ve yargılama süreçlerinin; hukuka uygun, tarafsız, adil bir şekilde yapılmasını sağlamış mıdır?
- 8-Yerlerine kayyım atanan belediye eş başkanlarının, görev yapmalarına engel durumları varsa neden seçimlerden önce adaylıkları uygun görülmiştir? Devlet kurumları arasında yasaların uygulanması ve hakların kullanılması konusunda farklı görüşler mi vardır?
- 9-Kayyım atanan belediyelerde 2019 yılından itibaren kaç işçi ve memur işten çıkartılmıştır? İşten çıkartılma gerekçeleri nedir? Haklarında hiç bir adli ve idari işlem bulunmadığı halde işten çıkartılan kişilerin mağduriyetleri nasıl giderilecektir?
- 10- Kayyım atanan belediyelerde 2019 tarihinden itibaren kayyımlar tarafından kaç işçi ve memur göreve başlatılmıştır?
- 11- 2016 yılından itibaren atanan kayyımların usulsüz yaptıkları harcamalar, ihaleler, bağışlar ve basına yansımıştır. Bu kayyımlar için adli ve idari işlem yapılmış mıdır? Kayyımların icraatları Hükümetiniz tarafından takip edilmekte midir?
- 12- Kayyım tarafından yönetilip, 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde HDP'nin kazandığı belediyelerde kayyım yönetimi ne kadar borç bırakmıştır? Borçlanma nedenleri Hükümetinizin bilgisi dâhilinde midir?